

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Folyóirat: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — c.
Videken: " " " " 4 " 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lampracht-palota, földszint,
az udvaron hátul.

A haragos cár.

A világ tekintete megint oda-
téved a végtelennél látszó muszka
birodalomra és annak uralkodó-
jára, a „fehér” cárra. A kérdés az,
hogy érdemel-e csak némi rész-
vétet is ez a birodalom a rettenetes
csapásokért, amelyek a leg-
utóbbi hetekben a harc téren érték?

Az orosz cár is egy erőt kép-
visel és egy egy egész világot
központosít a maga személyében
és a maga hatalmában. Ha esetleg
buknék, akkor recsegve, ropogva
dőlné össze, olyan robajjal, mely-
nek zaja az egész világot betöl-
tené, az egész rendszer is, amelyet
reprezentál. Es egy remény él
most benne és egy félelem riasztja,
hogy hátha győz mégis a távol
keleten az ő hadserege, vagy hátha
egészen megsemmisül tengeren és
szárazföldön minden, ami eddig az
ő ereje. Bármennyire imádkoznak
is a népek, hogy vége legyen a
muszka zsarnokságnak, mégis ez
a reménye és ez a félelme az
orosz cárnak a részvételnek bizonyos
nemét ébreszthetné. Hasonlatosnak
látszik a beteg oroszlánhoz, mely-
nek szenvedése bizonyos tisztele-
tet parancsol.

Azonban látnivaló, hogy a
sorscsapások nem változtattak a

legkisebbit sem a despotizmus
könnyörtelenségén, ridegségén. Csak
egy kis jelenségről van szó, amely
azonban ijesztő fényt vet az ab-
szolutizmus egész rendszerére. —
A lapok megírják, hogy Poderev-
szkyt, a világhírű lengyel hegedü-
művészt az orosz cár parancsára
kiutasították örök időkre az orosz
fővárosból. Pedig a művész elbá-
jolta hegedűjátékával magát a cárt
is, a ki őt persze orosznak tartotta.
Meg is dicsérte szemtől-szembe és
örömet fejezte ki a fölött, hogy egy
orosz ember tud ilyen előkelően
hegedülni. A művész pedig a di-
cséretre csak annyit mert megje-
gyezni, hogy nem orosz, hanem
lengyel. A cári kegy rögtön ha-
ragra változott; a művész zsenije
nem imponált neki tovább. A régi
gyűlölet egyszerre lobot vetett a
cárban és észbe jutott, hogy van
neki rendőrsége, detektívkar, ka-
tonasága, testőrsége, szóval olyan
rendszer, amelynek kellő közep-
pén ő — mint aranyozott bábu —
ott ül és ítélhet elevenek és holtak
fölött. Egy hang ütötte meg a fülét,
mely a népek önértetét és egy le-
igázott nemzet öntudatát hirdette.
Kellemetlen muzsika, a mely Po-
derevszky zenéjének összes har-
móniáit a cár fülében diszonanciára
váltotta. — És Poderevszkynek

pusztulnia kellett. Még jó, hogy
nem Szibéria egyik ölbányájá-
ban bánta meg szerény kijelentését.

Ez az, a mi megöli a részvé-
tet az emberi szivekben a cár és
intézményei iránt. Ha pedig csak-
ugyan beleavatkozik a Gondviselés
a népek sorsába, akkor inkább a
népek imáját hallgatja meg, mert
a népek a szabadságért imádkoz-
nak, a cár azért, hogy nyolcvan
millió ember közül csak ő legyen
az egyetlen szabad ember és a
többi mind rabszolga maradjon.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

Talán ma mégis vége lesz az indem-
nitas kérdésnek. Befejezték a vitát s Ap-
ponyi Albert felállhatott a záróbeszéde elmon-
dására. A nemes gróf nagyon rosszkedvű
volt; a tengerjogi egyesület, a melynek ő az
elnöke, ma kezdte Fiumében az ülésezését
s a nemes gróftól itthon tartotta a pártvezér
kötelessége. Pedig micsoda kedves két nap
lett volna odalenn, a Fiumara partján, vagy
az abbáziai nyiló ligetekben!

Kivüle még Holló Lajosnak van joga
záróbeszéd elmondására. Így holnap sorra
kerülhetnek az ez évi újoncjavaslatok.
Hogy persze, virágvasárnapig nem lesznek
meg azok a javítások, a miket kitűzött a
programjában — a költségvetés, a horvát
pénzügyi provizórium — abban még Sa-
czelláry György sem kételkedik, pedig ő
mindent elhisz, a mit Tisza mond. Csak a

Ifju Kurucz Balázs.

Künn táborozott Beresényi serege va-
lahol a felső Tisza-hátán. Kissé deres, csí-
pös volt az idő, minden sátor előtt tűznél
melegedtek a vitézek. Emitt öreg kurucz
Balázs a fiával, a paszomántos zöld nadrág-
ban, piros bársony dolmányban, a szájukban
rövid száru pipa. Csak néztek, néztek a
tűzbe némán. Az öreg mintha szundikálna
kissé, egy-egy nagyot bölint.

Vitézlő Bocsnányi százados kapitány sá-
torából mosolyogva libben ki egy lányzó,
igéző, fehér jelenés. Bocsnányi Katicza.

A fiatalabb Balázs, a labaneverő fel-
ugrott a tűz mellől s a lány felé tartott.
Katica elfordult előle s pirulva, félvállról
mondta: Haragszom kelmedre.

Balázs szörnyen nekipirult, mint akármí
hajadon, aztán daosan hátraszegte a
fejét:

— Igaz lélekre Katica, nem szeretsz
már?

— A leány mintha megrezsent volna
s egy kis haloványság futotta el rózsapiros
arcát. Egy szót sem szólt csak az ajkát

harapdálta, látszott, hogy egy sort sirni
volna kedve.

Ifju Kurucz Balázs szíve is ellágyult.
Leemelte kalapját, hogy szép hullámos
barna hajával szabadon játszhatott a szél.
Es alázattal hajította meg fejét, mintha bi-
rája előtt állna:

— Megvezeklek minden bünömrért,
csak engesztelődj lelkem. Két gyémánt szem-
medért, egyetlen szavadért a világ végeig
térdencesuszva mennék.

— Nem bánom, villant fel Kata szeme.
Nem bánom, induljon akár ma. Hozza el
kigyelmed a Pálffy uram kardját a labanc
táborból. Induljon hát kelmed. Megböcsátok
mindent esérébe . . .

Balázs nem a habozás embere. Sar-
kon perdült, felnyergelte sárga, foltos lovát:

— Hát Isten áldjon!
Csak tenyérrnyi porfelhő mutatta
messze az országúton, merre tünt el a
legény.

II.

Két-három nap is elmúlt, eltelt a
nyolcadik is. Hire veszett egészen ifju

Kurucz Balásznak. Az öreg egyre azt haj-
totta: Nyakas a gyerek, nyakas. Senki se
kivánta, mégis neki vágott a pusztulásnak.
Hogy senki se kívánta, eléggé mutatja
Bocsnányi Katának mindig könnyes szeme,
halovány orcája.

Balázs meg ezalatt labanc kalácsát
ette, labanc asszony fejét esavargatta. Csak
ugy járt, mint eddig, kurucnak öltözve.

— Nem kell a rongyotok, mondotta
kevélyen, mikor elérákták a sok drága
holmit, hogy öltözne által. Eljöttem hoz-
zatok.

Hiresek vagytok arról, hogy ott kere-
síték a kurucot, a hol egy sínesen. Itt hát
egy eleven: van két erős karom, abban
meg a kardom, gyertek hát, verekedjünk
egyed, ha már ellenséggel hadakozni nem
lehet!

A toprongyos labancok csak ámultak.
A császár vezérei közül pedig megszólí-
totta egy jókora potrohu, vörös pofasza-
kállu generális:

— Tudjuk vitéz esém, miért jöttél
hozzánk. A felséges császár örül a meg-

TOLNAI KÁNYIÉL Tavaszi és nyári cipők, remek formákban

— **czipő-áruháza** —

DEBRECZEN, PIACZ U. 49. SZ., POSTÁVAL SZEMBEN.

megérkeztek.

miniszterelnök néz maga elé kemény nézésel, mintha most is biznék.

A Ház különben üres. A karzat szeretne ismét kis obstrukciót.

Percezel Dezső féltizenegy órkor nyitja meg az ülést. A jegyzőkönyv felolvasása után.

Szalay László reflektál személyes kérdésben Lengyel Zoltán tegnapi beszédének azon részére, a melyben azt mondja, hogy a rimaszécsi választáson nem a függetlenség, hanem a kormánypártot támogatta. Lengyelnek ez az állítása ellenkezik a valósággal, mert Rimaszécsen a függetlenséget jelöltet Kálosy József és szóló is támogatta.

Az indeminálás.

Lovász Márton: Azon a véleményen van, hogy ettől a kormánytól nemcsak a bizalmat, hanem az indeminálás is meg kell tagadni. Nem fogadja el azt a tételt, hogy hiszen az indeminálást az országnak szavazták meg. Ha a kormányban van lelkiismeret és becsület, akkor a törvényen kívüli állapotban egy lépést sem szabad tennie, hanem át kell engednie helyét egy olyan kormánynak, a melytől nem tagadják meg a felhatalmazási törvényt. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Vázolja ezután azt az összefüggést, a mely a mostani kormány és a régi Tiszakormány között van. Hiába mondja a miniszterelnök, hogy az egyik kormány nem lehet a másiknak kópiaja, bizony — akár melyik oldalról nézzük is — a régi rendszer újraszülését állunk szembe. Legbiztosabb szimpotomája annak az, hogy Ausztriában éppen most döngik felénk: „Eddig és ne tovább!” Ennek az elvnek a keresztülvitelére vállalkozott Tisza. Bécs éppen őt tartotta legalkalmasabbnak arra, hogy a nemzet felbuzgó reményeit elfojtsa. (Ugy van! a baloldalon.) Ilyen körülmények között természetesen nem szavazhatja meg Tiszának az indeminálást. (Helyeslés balfelől.)

Az elnök: Miután senki sincs följegyezve, a vitát bezárja. Következnek a záróbeszédok. **Barta** Odón!

Barta Odón: Nem él a zárszó jogával.

Az elnök: gróf Apponyi Albert!

Gróf Apponyi Albert: Röviden óhajt néhány megjegyzést tenni a miniszterelnök beszédére. Tisza azt mondotta, hogy ő nem zárkózott el a katonai reformok elől, csupán azoknak agitacionális módon való kezelését ítélte el. Fölolvassa Tisza egy régebbi beszédét, a melyben szólnak a katonai refor-

mokért vívott küzdelmét a leghatározottabban elítélte, azt a 67-es törvénnyel ellentétben állónak mondotta. Most pedig azoknak a törekvéseknek egy része megvalósult, azokat a miniszterelnök is helyesnek tartja. Nyilvánvaló tehát, hogy Tisza mostani és régebbi nézetei között különbség van. (Ugy van! Ugy van! a balon.) A miniszterelnök minduntalan azt hangoztatja, hogy a tetteiből ítéljük meg őt és a multját hagyják békében. Szóló, ha miniszterelnök lenne, egyenesen megkövetelné, hogy a multja után építsék fel róla a kritikát, mert egy politikusnak a multja igen szoros összefüggésben van egyéniségével. De a miniszterelnök legujabb tettei is olyanok, a melyek egyáltalában nincsenek hivatva irányában a bizalmat fokozni.

Bizalmatlan a kormány iránt a miatt is, mert Tisza hajlandó a 14. §. alapján is kiegyezést kötni Ausztriával. 1899-ben csak azért nyugodott bele a Házigen nagy többsége az 1898-iki határidőnek 1907-ig való kitoldásába, mert az 1899. évi XXX. t.-c. garanciát adott arra, hogy az új tarifa létrejötte előtt nem lehet még csak tárgyalni se az új kereskedelmi szerződéseket se. Tisza nem akar nyilatkozni arról, hogy a vámszövetséget hajlandó-e megkötni a 14. §. alapján. Nem nyilatkozik tehát arról, hogy az 1867-iki kiegyezés egyik nagy garanciáját meg akarja-e tartani? Tisza ezzel bizonytalanná teszi még azt a jogunkat is, a melyet eddig bizonyosnak tartott mindenki. Már csak azért is óhajtja a sürgős ügyeknek mielőbbi parlamenti elintézését, hogy e fontos és nagy kérdésekben mielőbb mérkőzhessék az ellenzék a kormánnyal. (Helyeslés.) A király és nemzet harmoniájáról azt állította Tisza, hogy az 1867-iki kiegyezés kompromisszum volt és hogy ha a nemzet nem bolygatja a kiegyezésben elintézett dolgokat, akkor fokozatosan minden jogát elveszítheti. Nem lehet bizonyos konkrét kompromisszumnak Prokuszta az ágyába beleszorítani az egész nemzet fejlődését, ha a nemzet valamely szervezete idők folyamán úgy megnövekedik, hogy a kompromisszum keretéből kinő, akkor a kompromisszum keretének kitágítása nemcsak lehetséges, de követelhető is. Hiszen a kiegyezés feltételének nagyrésze még nem teljesedett be; az uralkodó családok nemzeti szemben való átalakítása, mely 67-ben szépen megindult, csakhamar abbamaradt és ma sem teljesedett be; nem valósult meg máig sem tehát a teljes alkotmányosság s a magyarok s az osztrákok

belső egyetértése. Módosulnia kell annak a politikának, melynek feltételei így meg-hiusultak.

Felkiáltások balról: El kell hagyni a 67-es alapot!

Apponyi Albert gróf: Nem kell el-hagyni, a kiegyezés esődjéről csak akkor lehetne beszélni, ha a kiegyezés minden rendelkezése életbe volna léptetve s akkor sem elégítene ki bennünket, de most, mikor a kiegyezésnek legnagyobb része még nincs megvalósítva, előbb követeljük a kiegyezés életbeléptetését. Elismeri, hogy a királynak legfőbb gondja a két állam közötti egyet-értés ápolása. De akkor, a mikor a két ál-lam között minden érintkezésből konfliktus származik, akkor az érintkezést pontokat nem szaporítani, hanem éppen ellenkezőleg kevesebbiteni kellene. Mivel ezzel a politi-kával Tisza egész felfogása ellenkezik, na-gyon természetes, hogy nem bizhatik benne. (Taps a baloldalon.)

Tisza István gróf kijelenti, hogy neki semmi kifogása az ellen, ha az iránta való bizalom kérdését politikai multjának szem-pontjából bírálják, a multban tett nyilatkozataival szolidaritásban van ma is. Nincs ideje arra, hogy kutassa Apponyi bsszédét, de hiszen Apponyi Albert gróf fiatal korá-ban egy olyan pártnak volt befolyásos tagja, a mely párt a honvédséget vissza akarta fejleszteni. 1896-ban Apponyi kije-lentette, hogy az ő katonai programja az akkori reformokkal teljesen ki volt elégítve, ma pedig a most kivívott reformokat is csekélynek tartja. Apponyi tehát sokkal következtelenebb, mint a szóló. A kor-mánynak az az eljárása, hogy felhatalmazást kérhet a kereskedelmi szerződések tárgya-lására, nincs ellentétben az 1899. évi XXX. törvénnyel, melyet a szóló is üdvösnék és helyesnek tart, de nemcsak a törvény sza-vaihoz, hanem a törvény intencióihoz is ragaszkodik. A új tárgyalások az új, bár még le nem tárgyalta tarifa alapján indul-nak meg. A 14. § kérdésével még nem foglal állást se pro, se kontra. (Zaj balol-dalon.) Erős pozíciót biztosít az országnak azzal, hogy most még nem foglal állást. Nekünk a saját érdekeink védelmére a ma-gyar törvényhozással szemben nincs szük-ségünk semmi garanciára. A kiegyezésről ma is az a vélemény, hogy az világtörté-nelmi ellentéteket kiegyenlítő kompromisz-sum volt, ez olyan alap, a melyet vesze-delem nélkül megindítani nem lehet. Azok a családások, a melyek 67. után bekövet-keztek, csak másodrendűek. 67. év után

térőknek, eddig való hűtlenségedet is meg-boesátja.

Balázs előbb lépett, hadd lássák ha-talmas vállát a tokosok s rövidre fogta a dolgot:

— Nem jöttem én ide a császárt szolgálni. Egy uram, Rákóczi mellett kitarok haláláig. Más dologba jöttem. Sietős dologba. Ne is sokáig ácsorogjunk: adja Pálffy uram szép szerivel a vezéri kardját. Adja no, míg meg nem gyűlik a baja...

Köröskörül a legények nagy szörnű-ködéssel fegyverre kaptak. Balázs az övét meg se fogta. Csak a szeme villogott veszedelmesen:

— Hé! atyafiak: nálunk nem így szokták. Minden ember megfelel magáért. Egy egyért.

A tokos azonban rá rontott, mint éhes vad a zsákmányára. Ifju Kuruc Balázs kardot se ránthattott, mikor már tiz marok szoritotta kezét-labát s rakta rá a láncot. Bizonyosan golyó lesz ennek az ára, vélte a labancság.

Másnapra felhozták a tömlőből s állították a haditörvényszék elébe. Mind arra volt kíváncsi, mi vitte a legényt e halálos vakmerőségre. — Balázs meg nem ké-rette magát:

— Vitézlő Boesányi kapitány uram-nak van egy lánya. De micsoda lánya: Hát istenem ha egyszer szeretem...

— No csak beszélj — sürgették a tör-vénytevő fényes katonák.

— Beszéljek? Hát megvert a harag-jával s ha így nem teszék, a hogy tettem, soha se áll szóba velem. Pálffy generális uram kardja békíti meg csupán.

Csak bámultak ezen a beszéden. Egy leány szavára halálba rohanni — ilyet még sohasem hallottak a császár vitézei, nem-hogy láttak volna. Visszavitték a legényt a tömlőc fenekére. Két napig csak száraz kenyeren tartották. Harmadnapra pedig szép szóval fogadták, császár hűségére csalogat-ták. Hogy pedig nem hajlította meg sem-milyen ígéret, megint csak elesutták áris-tomába. — Harmadnapra megint csak elő-hozták. Már megviselte a fogság. Szinte megroskadt a hatalmas, bikaölő dalia.

Mikor meglátta így a császári hadak fővezére, elfacsarodott a szive. S felállott a mindenható vezér, leoldotta a rab láncait. Kezében szorongatta disz-kadját s kétszer-háromszor is próbált szólni. Alig jutott szóhoz nagy sokára. Ifju Kuruc Balázs nem is sejtette, mi sor vár rája. Pedig ha tudta

volna! A császári hadak hatalmas ura elébe lépett a dacos rab vitéznek:

— No te... te... itt ez a kard, oda-adom ajándékba.

Ilyen vitézségnek ára van. Erigy, vidd, szaladj, beste lelke!

A tokosok pedig összesugták s vezet-tek ki Balázst a nagy szabadságra.

III.

Még friss paripát is adtak alája. Balázs pedig vágatott lóhalálba. Fújta a habot a nemes állat. A nyereg alól is friss tajték tört elő. Egy álló nap le sem szállott róla. Esteli tíz órára meg elérte a táborn.

Az előőrök hangos kiáltással verték fel a népeket s jelentették: futár jön, vág-tatva. Ifju Kuruc Balázs meg lepattant a lórlól s úgy szaladt Katához:

— Itt a szablya! Megszenvedtem érte. Ott egye a fránya. De elhoztam. Elhoztam a farkasveremből a kölykeket?

A lány lesütötte a nagy pillait. Kissé elgondolkozott. Aztán fölkapta a fejét:

— Hozza el kegyelmed!

— És mosolyogva tette hozzá:

— Én meg velem megyek, ha éppen úgy akarja.

Kotzó Jenő.

TAVASZI UJDONSÁGOK

CIPIÓ, KALAP és FEHÉRNEMÜEKBE

megérkeztek

Neumann Testvéreknel

Tisza-palota.

brömmámorban volt az egész ország és túlságosan sokat remélt. De ha azt látjuk, hogy ellenségeink és az osztrákok csak lesik az alkalmat, hogy ellenünk forduljanak, akkor az egy okkal több arra, hogy annál hűvebben ragaszkodjunk a 67-iki kiegyezéshez. (Taps a jobboldalon.)

Az Elnök felfüggeszti az ülést.

Hollo Lajos mond záróbeszédet s azt fejtegeti, hogy az 1904. év négy első hónapjára szóló indennitással nem lehet visszamenőleg az 1903. évre is megadni a kormányának a költségvetési felhatalmazást. Tisza felfogásával szemben állítja, hogy az 1899. évi XXX. t.-c., mely a vámszövetség ügyéből kirekeszti az osztrák 14-ik szakaszt, a magyar önálló vámterület garanciája, Tiszának tehát nincs joga ahhoz, hogy a 14. § alapján is megköthesse Ausztriával a vámszövetséget.

Elnök elrendeli a szavazást.

A Ház elveti a beadott határozati javaslatokat és általánosságban megszavazza a törvényjavaslatot.

Következett a részletes tárgyalás.

Lukács László miniszter módosítást ad be, a mely szerint a jelen törvény hatálya nem 4, hanem 6 hónapra terjedne azért, hogy legyen idő az 1904. évi költségvetés letárgyalására. Az eszmét a pénzügyminiszter módosításával a Ház megszavazza. Az első, második, harmadik szakaszt csekély vita után elfogadták, a harmadik szakasznál Lukács László kijelentette, hogy a részletfizetési kedvezményt szóbeli kérelem útján is megadják az összes adóhivatalok.

Egyház és iskola.

Baksay beiktatása. Domahidy Elemér főispán, dr. Tóth János orsz. képviselő, Zsigmond Sándor, Dávidházy János és Szell Kálmán eszperesek ma Budapestre utaznak Baksay Sándor dunamelléki püspök ünnepi beiktatására.

Presbiteri gyűlés. A debreceni ev. ref. egyház március hó 20-án — vasárnap — délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. A tárgysorozat fontosabb pontjai: A gazdasági-bizottság elnöki tisztének betöltése. Néhai Sziny Gyula helyének betöltése. Javaslat a Veesey-Bruckner-féle majorsági földből alakult házhelyek értékesítésére megállapított egyik feltétel módosítására vonatkozólag. Kovács Mihály tanító és énekevezér kérvénye, esküvők alkalmával az orgonázás teljesítése tárgyában. Gróf Degenfeld József konventi bizottsági elnök megkeresése az ispotálytelep rendezésével kapcsolatban diakonisszaképző intézet létesítése tárgyában. Az ev. ref. tanítótestület kérvénye tanítók fizetésének javítása tárgyában. — Dávidházy János eszperes levele a főiskolai táptézet részére nagyobb adományok tétele tárgyában.

Vallásos összejövetelek. A holnap délután két órakor tartandó vallásos összejövetelek sorrendje a következő: Csapókerthben: imádkozik Karla Ödön 2. th., bibliát magyaráz Baróthy István 2. th., imádkozik Varga Csongor 1. th. Homokkerthben: imádkozik Tóth Sándor 2. th., bibliát magyaráz Kolozsváry Mihály 4. th., imádkozik Giljeze Sándor 2. th.

A keleti háború.

— Távirati tudósítások. —

Csapatmozgalmak.

Csifu, március 16.

(Saját tudósítónktól.) Nagy csapatok vannak útközben Csinampó felé. E héten

3000 főnyi sereg szállott partra Csemulpóban és még 2000 embert várnak holnapra oda. A japán előőrsök jelentik, hogy az orosz csapatok visszavonulnak a Jalu folyó mentétől.

Weihei-Vei, március 16.

(Saját tudósítónktól.) A hatodik hadosztály második zászlóalja felváltotta a sőuli helyőrséget, a melyet visszarendeltek Japánba. A japáni hadvezetőség Korea északi részében három hadosztályt akart fölvonlatni. Ennek a hadseregnek Pjongjang lesz a középpontja és innen fogja Mandzsuriában a támadásokat végrehajtani.

Tiencsin, március 18.

(Saját tudósítónktól.) Karbinból érkezett utasok beszélik, hogy ott Japán hadifoglyokat láttak az orosz hadiszálláson. Egy tiszt és 11 japán tengerész van ott erős fedezet mellett, a melylyel Pétervárra küldik a foglyokat. A japánokkal az oroszok nagyon jól bántanak. Mukdenben naponként hat katonai vonatot indítanak egyenként ezer főnyi katonasággal.

Szoul, március 18.

(Saját tudósítónktól.) Orosz előőrsök, a kik ma Vicsu környékén portyáztak, száz mérföldnyi hosszú távirósdronyokat vittek magukkal és a koreaiakat rábeszéltek, hogy a táviróvonalakat állítsák fel. Utasok beszélik, hogy az oroszok egyelőre nem szándékoznak Koreába betörni.

Kivégzések Koreában.

Szoul, március 18.

(Saját tudósítónktól.) A koreai fogházakban éjszakánként nagyszabású kivégzés történik. A három legutolsó éjszakán negyven politikai foglyot, portyázó rablót végeztek ki. Legnagyobb részüket kegyelemről lefejezéssel végezték ki.

Orosz csatahajók.

Eiel, március 18.

(Saját tudósítónktól.) Az orosz tengerészeti kormány lázas sietséggel szereli föl hajórajait torpedó rombolókkal és naszáttal. Ujabbán 12 torpedónaszádot rendelt az orosz kormány, a melyeket egy év beforgása alatt kell szállítani s így a német hajógyárak megfeszített erővel dolgoznak.

Német tiszték a harcsteren.

Pétervár, március 18.

(Saját tudósítónktól.) Az a két német vezérkari tiszt, a kiket a cár tegnap bucsukihallgatáson fogadott, holnap reggel utazik a háború színterére. Velük megy egy norvég és egy svéd delegált. Két angol tiszt, a kik ezelőtt a pétervári angol nagykövetséghez katonai meghatalmazottakul voltak beosztva, az utolsó pillanatokban szintén engedelmet kapott, hogy az orosz harcsterre mehessen. Az angol tiszteket e hét végére Pétervárra várják és mivel megszakítás nélkül fognak Mukdenbe utazni, nyilván hamarabb érkeznek oda, mint Kuropatkin, a ki útközben a Bajkál tón túl a legfontosabb hadiszállásokat személyesen akarja megvizsgálni.

Korea és Japán.

Berlin, március 18.

(Saját tudósítónktól.) Pétervárról táviratozzák, hogy Kin hereg, a koreai követ akként nyilatkozott, hogy a Japán és Korea között létrejött szerződés kényszerűségből kötött meg Korea részéről, mert a japánok még akkor vették rá a koreai kormányt a szerződés aláírására, a mikor japán csapatok táboroztak koreai területen. A koreai kormány ebből az eljárásból az következteti, hogy Japán ezután is hasonló erőszakoskodásokat fog elkövetni Koreával szemben.

A VÁROSHÁZARÓL.

Teljes tanácsülés. A városi tanács tegnap Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt teljes ülést tartott. Hosszas eszmecsere során tárgyalták le azokat az ügyeket, a melyek a közgyűlés tárgysorozatában szerepelni fognak.

Ülések a városházán. A jog- és pénzügyi bizottság 21-én délután fél négykor a nagytanácssteremben ülést tart. — A nyugdíjellenőrző bizottság 19-én délután 4 órakor tartja ülést. — A műpártoló egyesület 20-án délelőtt 10 órakor ülést tart a városházán.

VIDÉK.

Öngyilkos uriaszony.

— Saját tudósítónktól. —

Izgalmas jelenet történt tegnap délután Aradon, a Maros partján. Egy uriasan öltözött asszony sok ember személtárára belevetette magát a vízbe, a hol meg is fulladt. Holtteste nem jött elő s ezideig kilétét sem sikerült megállapítani.

Délután fél öt órakor történt az öngyilkosság a nyári színház mögötti részen. A szinkör felől sokan láttak egy 25 év körüli asszonyt a Maros irányában sietni. Mikor fölért a partra, hirtelen megállott, ledobta a fején levő sálját, levetette a kabátját és lerohan a magas partról a vízbe. Ezen a helyen mintegy nyolc méter magasságra a meredek part. Ennek kisebb felén lejutott, onnan pedig lezuhant a vízbe. Sokan látták ezt a megröb-bentő jelenetet. Oda futottak, hogy az asszonyt kimentessék, de akkorára már elsodorta a víz, mely ezen a helyen igen mély. Csolnak nem volt a környéken s így komolyabb mentési kísérletről szó sem lehetett. Ertesítették az esetről a rendőrséget is.

A szemtanúk vallomásából kétségtelenül meg lehetett állapítani, hogy öngyilkosság történt. Az öngyilkost azonban nem ismerték senki. Azt látták, hogy fiatal, középtermetű asszony volt, barnahajú, kék bluzba, sötét szoknyába öltözve. A parton egy fehér és rózsaszín csikos fejre való selyemsál, biber-galléros, kopott, fekete kabátot és kötött téli keztyűt találtak. Ezeket a ruhadarabokat akkor dobta le magáról, mielőtt a vízbe ugrott. Levelet, melyben öngyilkossági okát írta volna meg, nem hagyott hátra. A rendőrség értesítette a Maros mentén levő községek hatóságait arra az esetre, ha az eltűnt holttestét valahol kifognák.

Segítség a sztrájkknak. A rákos-palotai kétélgyári munkások nyomoruságos helyzetük javítására bérharcba léptek. Ezen bérharcukban a közönség támogatását kérik. Szegeden az adományok Juhász Jánoshoz, Móra-utca 13. sz. alá küldendők.

Fülnélküli póttartalékos. Az iglói honvédségi laktanyán különös eset történt. Petrik János póttartalékos, egy obstrukciós áldozat mindenképen megakart szabadulni a katonaságtól, de próbákisérletei balul ütöttek ki. Ezért egy elhatározás fogalmazott meg agyában, nagy, furesza gondolat, melyről nem tudja az ember, nevéssen-e, vagy pedig sajnálkozással fogadja! Ez a Petrik ugyanis sajátkezüleg levágta jobb fülét, melyet azután egy félreeső helyre eldobott. A löcsei kórházba szállították.

SZÍNHÁZ.

„Bob herceg“ jubileuma.

— Felhő Rózsi bucsuja. —

Tündérmesébe illenek a tegnapi színházi est. A természet még most ébred fel téli álmából, a fák rügyei csak most bontakoznak lassan, lassan és a színház világát mégis a legszebb virágok ezrei és ezrei öntötték el.

Teljes tisztelettel:

Darvas Testvérek

Debreczen Piacz-utca.

A közelgő húsvét ünnepek alkalmából van szerencsénk a t. közönség b. figyelmébe ajánlani dusan felszerelt női és gyermekfelöltő árú árukat. Nagy választék tavaszi női és gyermekfelöltőkben, se vmészövet és mosó-blúzokban, paperruhákban és esernyőkben. Das rak ár kez köz ümökben. — A felsorolt árut szives megtekintésére felhívjuk a közönség figyelmét.

Bob herceg operett debreceni előadása érte meg a negyedszázados jubileumot. Ebből a jubileumból azonban a diadal országlánrésze azokat illeti meg, a kik ihlettel oldották meg szép feladataikat és énekeikkel, játékaikkal nemcsak meglepték, de sőt fokozták a közönség lelkes érdeklődését.

Előljárt ebben Felhő Rózsai, a mi színpadunk büszkesége, a kinek tegnapi jubilaris fellépéséhez még a bucsu is fűződött. Utoljára játszott Bob herceget s már a jövő hét végén elis hagyja diadalainak helyét, a debreceni színpadot belép az aradi színház kötelékébe. A debreceni közönség, a mely mindig gyönyörűséggel élvezte a bájos szubrett játékát, siett megragadni a ritka alkalmat, hogy meleg szeretetének lekkesedéssel adjon kifejezést.

A színház minden zugában meglett. Egyetlen jegy sem maradt, de a közönség sorából százalvával rekedtek ki a színház falai közül.

Felsőes est volt. Makó Lajos színgazgató kezdte meg személyzetével szemben a méltánylást, a ki a feletti örömeiben, hogy dalos társulata a Bob herceget huszonöt telt házhoz segítette, az összes szereplőket virággal és ajándékokkal öntötte, arasztotta el. Valamennyi férfi szereplő egy-egy köteggel szívat kapott, piros szalaggal átkötve, rajta az elismerés feliratával. A hölgyek kivétel nélkül eszokrokat kaptak, míg Felhő Rózsit ráadásul még ezüst koszorúval is meglepte.

Felhő Rózsit különben frenetikus tapsviharral fogadta a közönség s díszes babékoszorút, virágállványt, eszokrot, ezüst koszorút és egy csomó ajándékot nyújtottak fel neki. A babékoszorún ez a felírás állott: „Felhő Rózsának, a Bob herceg 25-ik előadása emlékéül debreceni tisztelői. Nem bucsuzunk, visszavárunk.“ Az ezüst koszorún: „Felhő Rózsának — Makóék.“

K. Hegyi Lili, a ki Annice szerepében oly sok sikert aratott, Makó igazgatótól gyönyörű virágállványt kapott, a melyen galambok tartották az ibolya és rózsaszín eszokrokat. Őt és Felhő Rózsit felvonás végével számtalanszor hívták a lámpák elé, sőt a vasfüggöny ajtaját is meg kellett nyitni előttük.

Havasi Szidi, a kit igazán megszeretett a debreceni közönség, tisztelőitől gyönyörű babékoszorút, rajta egy selyem szövetet kapott, mellette egy drága levélkével, a melyben kétszáz korona volt. De kapott ajándékot Havasi Szidi Makó Lajos igazgatótól. — sőt egy gyönyörű eszokrot Felhő Rózsitól is ezzel a felirattal: *Királyi anyámnak — Bob herceg.*

A mesés, virágokkal elárasztott diadalt gyönyörűségét nemcsak a szereplők, de a közönség is átérzte, a mely a szereplők játékával, dalaival, kupléival alig bírt beletelni.

Azt álmodám. P. Nagy Zoltán, a jeles zenészerző „Azt álmodám...“ kezdetű dalát, a melyet Szentkirályi Tivadarnénak ajánlva most adott ki, vasárnap este a színházban is hallani fogja a közönség. A gyönyörű dalt a *Cigányélet* előadásán K. Hegyi Lili fogja énekelni.

Színházi hírek.

Szombaton kerül színpadra Shakespeare 5 felvonásos tragédiája, a „III. Richard király“. A tragédia szereposztása a következő: IV-dik Edvard — Faragó Odón, Walesi herceg — Püspök Rózsai, George — Szalay Károly, Richard — Sebestyén Géza, Henrik — Pataky Béla, Buckingham — Krasznay Ernő, Norfolk — Csorny Béla, Rivers — Klenovits György, Hastings — Csiky László, Stanley — Szilágyi Aladár, Ráteleklí — Iványi Antal, William — Nagy János, Erzsébet — Arday Ida, Margit — Jeszenszkyne, York hercegné — Ebergényiné, Anna — Menszáros Margit. — Vasárnap este lesz a premiejge Dinkó Pista 3 felvonásos népszínművének: a „Cigányélet“nek, melyre jegyek előre válthatók.

Színésznök becsülete. Halmay Imre igazgató társulata Turóc-Szent-Mártonban játszóván, egy pár tót fiatal is látogatta az előadásokat, a mi Gregor József tót atyafit

annyira felbőszítette, hogy cikket írt a Ludové Novini-ba, a melyben a társulat színésznökét hallatlan durvasággal gyaláztán, figyelmeztette a tót fiatal urakat, hogy ily ocsmány személyek előadásaira ne járjanak. A Felvidéki Híradó útján Halmay Imre színgazgató az otromba támadásról értesülvén, följelentést tett a sértő közleményért, minék következtében annak szerzőjét Gregor Józsefet perbe fogták s a napokban három havi fogházra s 200 korona pénzbüntetésre ítélték. Az uratót durvaság és türelmetlenség méltó jutalma.

Műsorterv. A jövő hét műsorterve, a melyet véglegesen csak holnap állítanak össze, a következő: Hétfőn: *Windmeere legyezője*, színmű. Kedden: *Egyenlőség*, színmű. Szerdán: *Sárga csikó*, népszínmű. Csütörtökön Klenovits György bucsuja: *Don Caesar de Bazán*, vígjáték. Pénteken: *Tavaszi*, operett. Szombaton: *Casanova*, operett. Vasárnap délután: *A vasgyáros*, színmű, este Felhő Rózsai utolsó fellépével az *Aranyvirág*, operett.

UJDONSÁGOK

* Vasárnapi istentiszteletek. Az ev. ref. templomokban vasárnap a következő lelkészek tartanak istentiszteleteket: Nagytombomban Biró Ferenc. Kistemplomban Uray Sándor. Kossuth-utcai templomban Szele György. Iszapolyi templomban K. Tóth Kálmán. Csapókereti imaházban Kovács János. Szegényházban Hajdu Zsigmond.

* Magyar név. Hollisch Gyula hajduszboszorú lakos s kiskoru Ferenc, Irma és Miklós nevű gyermekei belügyminiszteri engedéllyel Mosonyi-ra magyarosították nevüket.

* Az ex-lex és az adóhátralékosok. Most, hogy a múlt évi költségvetés törvényébe lesz és küszöbén vagyunk az ex-lex állapot megszűnésének, közönségünk tájékoztatására két érdekes dologról adunk hírt. Azok, a kik tavalyról maradt adótartozásaikat az idei költségvetés elfogadása előtt (tehát nyolc-tíz napon belül) kifizetik, azok késedelmi kamatot nem tartoznak leróni. Azok ellenben, a kik az idei költségvetés törvénybe vitele után fizetik adójukat, azok az obstrukció kezdőnapjától számított időre kamatokat is kötelesek fizetni elmaradt adójuk után. A másik dolog, melyre felhívjuk a figyelmet, az adó részletekben való fizetésére vonatkozik. *Lukács László* pénzügyminiszter ugyanis a képviselőház mai ülésén kijelentette, hogy a hátralékos adó beszedésénél a lehető legtapintatosabban fognak a közegek eljárni. *Rendeltetiege hagyta meg a miniszter valamennyi adóhivatalnak, hogy pusztán szóbeli kérelemre már adjanak engedélyt az adóknak részletenkint leendő lerovására.*

* Közgyűlés társasbéddel. A Hajdumegyei Méhész-egylet évi rendes közgyűlését folyó hó 27-én délelőtti 11 órakor Törő Imre vendéglőjében tartják meg, melyet ugyanitt társasbéd követ. Délután 2 órakor dr. Várhelyi Zoltán ügyvéd tőcséskerti méhésztársaság szemléltető-gyakorlati előadása lesz, a melyen az érdeklődő közönséget is szívesen látják. A társasbéd részvételi díja 2 korona.

* Tegnapi halottak. Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Kónya Sándor Lajos ref. 7 napos, Jakab Gerzonné ref. 45 éves.

* Bezárt iskola. Dr. Sárvány Gyula tisztii főorvos jelentése alapján a polgármester tegnap elrendelte, hogy az Eötvös-utcai elemi fiúiskolában a tanítást azonnal szüntessék be. A sürgős intézkedést az a körülmény tette szükségessé, hogy a jelzett iskolában kanyaró-esetek merültek fel. Az iskolában bizonytalan ideig szünetel a tanítás.

* Halálozás. Bazsek Lajos kéményseprő mester és az önkéntes tűzoltó-testület őrparancsnoka folyó hó 17-én, életének 38-ik, boldog házasságának 9-ik évében, Balkányban elhunyt. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 20-án, délután negyed 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Magos-utca 3-ik számú házuktól, a Szent-Anna-utcai temetőben örök nyugalomra térteni. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 22-én, reggel 8 órakor fog az egek Urának bemutatni. Debrecen, 2903. március hó 18. Neje: özv. Bazsek Lajosné. Nevelt gyermeke: Tóth Jolánka. Kereszt atyja: Mátyás Mihály. Testvérei: Bazsek József nejevel Molnár Juliánával és gyermekeivel; Bazsek Mária férjével Petrovics Lajossal és gyermekeivel; Bazsek Gyula nejevel Talyigás Annával és gyermekeivel; Bazsek Erzsébet. A temetést Gebauer K. temetk. intézete rendezi.

* A debreceni torna-és kerékpáros-egyesület házi versenye az egylet elnökségétől vett értesítés szerint vasárnap, e hó 20-án délután 5 órakor lesz a Péterfy-utcai tornacsarnokban a következő sorrendben: 1. Felvonulás. 2. Szabadgyakorlatok vasbottal. 3. Hölgyecsapat szabadgyakorlatai. 4. Szeretornázás lovon és korlátón. 5. A hölgyecsapat fűzér-gyakorlata a Klapka-indulóra. 6. Versenyek: a) nyújtón, b) hármasugrás, c) súlylökés (előnynyel), d) titkos verseny. 7. Játék. Belépti-díjak: ülőhely 1 kor., állóhely 60 fillér, karzati diákjegy 30 fillér. Külön meghívót az egylet nem bocsát ki. Este vacsora díjkiosztás az „Angol Királynő“ szálló fehértermében.

* Szabad iskola. A szabad iskola szokott helyiségeiben vasárnap, folyó hó 20-án, délután 3 órakor a magyar alkotmányról előadást tartanak. Az Eötvös-utcai iskolában dr. Haendel Vilmos. A Jókai-utcai iskolában dr. Bartha Béla. A Miklósvai iskolában dr. Kardos Samu. A Bánkai iskolában dr. Rácz Lajos. A tanítás ingyenes. Szívesen látunk minden felnőtt embert. Látogassák minél többen az érdekes és tanulságos előadásokat. Az Intéző-Bizottság.

* Iparos ifjak Kossuth-ünnepe. A debreceni iparos ifjak önképző-egyesülete egyetlen alkalmat se szokott elmulasztani, hogy kifejezést adjon tagjai hazafias érzületének, minden szépért és jóért hevülő gondolkodásának. Abban a társadalmi osztályban, a melybe az internacionálisizmus már úgy befészkelte magát, bizonyára nem kicsinylendő dolog a hazafias felfogás ápolása s iparos ifjaink egyesülete első sorban ezt a missziót teljesíti. Ezt a magasztos feladatát kívánja az egyesület teljesíteni az által is, hogy a Kossuth Lajos halálának 10-ik évfordulója alkalmából e hó 20-án, vasárnap délután 4 órakor az Iparos Otthon

disztermében (Simonffy-utca 1.) Kossuth-emlékünnepezt rendez, melynek műsora a következő lesz: 1. Himnusz. Előadja az egyesület zenekara. 2. Szónoklat. Kossuth egyik beszédét előadja Erdey Károly teológus. 3. Felolvasás. Tartja dr. Kőrösi Kálmán egyesületi titkár. 4. Kossuth emlékezete. Alkalmi költemény, előadja Kaliczky Ernő egyesületi tag. 5. Kossuth nóták. Eneklí Medgyesy Dániel egyesületi tag. A kegyeletes ünnepély bizonyára nagyszámú közönség jelenlétében fog lefolyni. Belépő-díj nincs.

* **A debreceni sorozás.** A honvédelmi miniszter ur az 1903. évről elmaradt fősorozás megtartására vonatkozólag intézkedését megtéve, a végrehajtásra nézve a katonai és illetőségi ügyosztály részéről a következők hozatnak tudomására az érdekelteknek: Sorozás időtartama március hó 21., 22., 23., 24., 26. Sorozási hely a Pavillon laktanya VI. épülete. Sorozás kezdete reggel 8 órakor. Megjelenni kötelezettek az 1882., 1881. és az 1880. évben született debreceni illetőségű hadkötelesek s azon idegen illetőségűek, kiknek Debrecenben leendő soroztatását illetőségi sorozó járási tisztviselője engedélyezte. A sorozási idézések már minden állításköteles részére kézbesítés végett kiadattak s ha valaki még idézést meg nem kapta volna, a katonai és illetőségi ügyosztálynál haladéktalanul jelentkezze, hogy a sorozásra megidézhető, esetleg az előfordult akadályról értesíthető legyen.

* **Kossuth emlékünnepe.** A magyar történelem lapjaira 1894. március 20-ika fekete gyászbetűkkel vésetett. Akkor szünt meg a legnagyobb magyar élni, a ki milliók boldogságáért egész életét szentelte, fáradt, küzdött és majd egy fél századig a hontalan keserű kenyerét könnyeinek hullása közt ette, míg végre a fent irt napon nemes szíve megszünt dobogni. Fenkölt szeleme azonban él és élni fog közöttünk örökké, évezredekken keresztül, míg egy magyar él e föld tekén. Kossuth Lajos halálának 10 éves évfordulója emlékére a Kossuth Dalkör ma, szombaton este 7 órakor a Törő Imre féle vendéglő nagytermében fényes műsor mellett fogja megtartani, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja az elnökség. Műsor: 1. Megnyitó beszéd, tartja Dr. Bacso Dezső dalköri titkár. 2. Emlék. Gyászkar, Tordai Gábortól előadja a dalkör. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Erdélyi Károly teológus. 4. Szentelt hantok. Mosonyitól, előadja a dalkör. 5. Kossuth dala Gál Ferentől, előadja a dalkör. Belépő díj nincs.

* **Elmaradt bankett.** Felhő Rózi tisztelői tegnap este, a Bob herceg jubiláris előadása után bankettet terveztek. Ez a bankett azonban Felhő Rózi kívánságára elmaradt. Elmaradt, de nem véglegesen, mert az ünnepelt énekesnő óhajához képest vasárnapra egy hétre este, azután az előadás után tartják meg, a mikor Felhő utójára lépett fel.

* **Kossuth ünnep.** A magyar irodalmi önképző társulat ma délutáni ünnepének programja meggazdagodott egy számmal, az *Uj Magyar* Imre hegedű szólójával, a ki kíséret mellett Kossuth nótákat fog játszani.

* **Hajdumegye mai közgyűlése.** Hajdumegye törvényhatósági bizottsága ma, március hó 19-ik napján délelőtt 10 órakor a vármegye nagytermében rendkívüli közgyűlést tart Domahidy Elemér főispán elnöksége alatt. Tárty: A honvédelmi miniszternek folyó évi február hó 27-én a polgári loavatató bizottság megalakítása tárgyában kélt rendelete.

* **Községi bíró — mint ördög.** Fogarásról jelentik: Fogaras vármegye egyik községében történt az alábbi adomának is bailló eset. A községben lakó származó asszonyok, a kiknek férjeik Amerikába mentek, rendszeren kapták a megtakarított, nehéz munkával megszólgált pénzt a tengeren túlról. Az érkező utalványokat a községháznál kell hivatalosan lebélyegeztetni s csak úgy vehetik fel a fogarasi postahivatalnál a pénzt a címzettek. Hogyan, hogyan nem, az ördög mindig tudta, hogy melyik asszonynak érkezett pénze és rendszeren éjjel egy órakor megjelent feketén, nagy szarvakkal és bozontos farkával verdeste a földet. — Dörgő hangon telte a sarcot, tíz-husz koronát a megrémült magános asszonnyal; ellenkező esetben a pokolba való utazást, vagy azonnali elnyelést helyezte kilátásba. Természetesen mindig megkapta a kívánt összeget. Egyik asszony azonban a minap későn ment be Fogarasra s aztan már nem kaphatta ki a pénzt. A mint estefelé haza ballag, az uton elébe áll az ördög és követeli a részét. Az asszony rémülten mutatta az utalványt, mondva, hogy csak holnap kapja meg a küldeményt; mire az ördög nagy kegyesen kijelentette, hogy másnap éjjel egy órakor ott lesz a pénzért. Az asszonynak azonban volt esze. Midőn másnap a pénzt felvette, jelentést tett a esendőrségnek s a két esendő elbujt a kamarában, várva a titokzatos látogatót. Az pontosan meg is jelent, de a szepegő asszony a kamarába hívta, mert ott a pénz. Ott azután lefűltek az ördögöt s az előkerült lámpás világánál a bivalybőrt kezdtek leszedni róla s a bírőhoz akarták vinni. A bivalybőr lehullott s ime, maga a bíró állt a bámuló esendőrok előtt!

* **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed. Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 32. mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyak. Különösen felemlítendők az impregnált takarmányrépa-magvak és a legnemesebb gabnafélék dus választéka.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfaluassy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál lévő kirakatokban.**

* **Női ruha szabónő elfogad jutányos árban angol és francia divat szerint legizlésebb ruhakészítést. Nőgrádi Sándorné, Piac-utca 42. (Lamprecht-ház) az emeleten.**

* **Olajfestészethez legfinomabb Schönfeld-féle olajfestékek, különféle olajok és vásznak. Tájkép és virágminták a leghirebb festőktől egyedüli nagy választékban. Pongrácz Géza papirraktárában, Debrecen.**

* **Eredeti husvétii tojások és öntözök alkalmas ajándék tárgyaknak olcsón beszerezhetők. Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac- és Szent Anna-utca sarkán. Gyári raktár valódi angol és sollingeni finom acél árukból: zsebkések, kerti kések és ollók, borotvák, önműködő borotváló készülékek, utazó cikkek, kézi táskák és bőröndök; pénz-, szivar- és cigarettatárcák; fésűk, kefék, illatszerek, szappanok, tükrök, célszerű háztartási és napi szükségleti cikkek; gyermekjátékok, football labdák, tennis verők és tennis labdák, kivétel nélkül csakis a legjobb minőségben; az olcsó szabott minden darabon láthatók.**

* **Női Havelok, Ulster, Cackliosztra újdonságok érkeztek a tavaszra. Rózsa Lajos elismert, legnagyobb női felöltő áruházába.**

* **Ma este az Angol-királynő vendéglő éttermében a Magyar testvérek zenekara játszik.**

* **Tavaszi időnyre legújabb férfi-, fiú- és gyermekkalapok, valódi Borsalino, Ita, angol és Pichler-féle gyártmány, a legnagyobb választékban, olcsó, szabott árak mellett. Fekete Jakab kalapgyári raktárában, főter.**

* **Husvétii ünnepekre, fiú kalapok 65 krtól kezdve, férfi kalapok 90 krtól kezdve, férfi redős ingek 120 fr., gallér 13 kr., szép nyakkendők 25 kr., fegyházban kötött férfi harisnyák 20 kr., női 25 kr. Fisch Testvérek bazár-üzletében, Hungária kávéházzal szemben.**

Éhínség Spanyolországban.

Saját tudósítónktól.

Néhány nap óta a spanyol lapokban szivetrázó tudósítások olvashatók az éhínségről, mely a don-ok hazájában pusztítja a népet. Borasztó drágaság van mindenütt az országban. Madridban egy liter tejnek egy korona az ára, egy liter petroleum 80 fill., egy kiló burgonya 20 fillér, a kenyér kilója 45 fillér. Megrázó a nyomor a spanyol főváros külvárosában. Az elmúlt héten hét halottat találtak Madrid utcáin — az éhség ölte meg őket.

A koldusok száma az utóbbi hónapok alatt megtízszereződött, a város megpróbálta ugyan eltartani őket, de kitűnt, hogy nincs ehhez anyagi ereje.

Néhány városban a nyomor lázadásra ingerelte a népet. Valladolidban óriási tüntetések voltak.

A polgármesteri hivatal értesítette őket, hogy 6000 kilogramm kenyér, kilója 30 centime, áll rendelkezésükre, ebből vásárolhatnak. A tömeg azonban nem volt ezzel megelégedve s a tüntetés véres utcai harcra fajult. Vagy 10 ezer feldühödött ember száguldott végig a városban, az ablakokat, lámpákat összetörték, aztán megtámadták a polgármester házat.

A többi spanyol városban, Malanyóban, Sevillában, Bilbaoban és Sijonban tarthatatlan a népek a helyzete, mert a nyomor óriási. Az inségnek nem a rossz termés, hanem az élelmi szerek kivitele folytán támadt óriási drágulás az oka.

Húst, tojást, tejet, szarvasmarhát, gyümölcsöt exportálnak, a mi ideháza marad, azt csak a gazdag emberek vehetik meg.

TÁVIRATOK.

Kereszt az egyetemen.

Budapest, március 18. Az egyetemi ifjuság nagy küldöttsége jelent ma meg Heinrich rektor előtt s arra kérte, hogy az egyetem tantermeiben függesztesse fel mindennél a keresztet. Heinrich rektor válaszában kijelentette, hogy a keresztnek a tanterekben való kifüggesztését elvben helyesli, — de a mostani feszült politikai viszonyok miatt magától nem teljesítheti. Az egyetemi polgárok kérelmét az egyetemi tanács elé terjeszti s a kérelem felett majd az fog dönteni.

Indemnitás, újoncjavaslat.

Budapest, március 18. A képviselőház mai ülésének végén Lukács László pénzügyminiszter beszéde után az indemnitást részleteiben is elfogadták. Holnap az 1904.

évi ujoncjavaslat tárgyalása következik. A függetlenségi párt esti értekezletén foglalkozott a javaslattal és dr. Bakonyi Samut bizta meg, hogy a javaslat ellen felszólaljon. A szabadelvű-párt ma este szintén foglalkozott a javaslattal, a melyet természetesen elfogadott.

Százezer korona jótékonycélra.

Budapest, március 18. A Gródl testvérek fakeskedő cég, a feletti örömeiben, hogy a parlamenti béke helyreállott, Feilitsch képviselő útján százezer koronát juttatott Tisza István miniszterelnökhöz, hogy azt jótékonycélra ossza el. Tisza István a százezer koronát a kolozsvári vakok intézetének adta.

Jegyzők fizetésrendezése.

Budapest, március 18. A képviselőház közigazgatási bizottsága ma a községi és körjegyzők fizetésrendezéséről szóló javaslatot tárgyalta és azt el is fogadta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Gondatlan emberölésért vádolt háztulajdonos és kereskedő.

— A királyi ügyészség vádirata. —

Mult évi október hó 25-ikén, egy héttel a párisi áruház tüzkatasztrófiája után nagy szenzációt keltett az a borzalmas hír, hogy Schneider Dezső kereskedőnek a József-körút 62-ik szám alatt levő virágüzlete porrá égett és 34 munkásleány közül három a tűzben elpusztult.

A tűz oly módon keletkezett a déli órákban, hogy az üzletnek félemeletes helyiségében elhelyezett terpentin, olaj, a mi a művirág gyártásához szükséges, leömlött a közvetlen alatta elhelyezett forrasztó üstbe, a mely erre szétrobbant és egy pillanat alatt lángba borította az egész helyiséget.

A munkásleányok a szűk ajtón és a még szűkebb ablakokon keresztül rémülten igyekeztek az utcára menekülni; harmincegynek sikerült is a szabadba jutni, azonban három boldogtalan leány valósággal porrá égett a féleletes lángtengerben.

A budapesti királyi ügyészség megindította a nyomozást, majd később a büntetőtörvényszék a vizsgálatot és ennek során kiderült, hogy egy háztulajdonos: Lindenbaum Mór fővárosi dúsgazdag vállalkozó, valamint Schneider Dezső üzlet tulajdonost vetkes gondatlanság terheli a tüzkatasztrófia és az ennek folytán bekövetkezett három haláleset előidézésében. Megállapították hivatalosan, hogy Lindenbaumnak nem volt engedélye arra, hogy a porrá égett helyiséget gyárteleppé alakítsa át és ezt mégis megtette és pedig oly módon, hogy különösen a szűk ablakokon keresztül való menekülést katasztrófia esetén csaknem lehetetlenné tette.

A lefolytatott vizsgálat eredményeként a királyi ügyészség vádiratott adotti be a háztulajdonos és kereskedő ellen. Ugy Lindenbaum Mór, valamint Schneider Dezsőt háromrendbeli gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt kéri felelősségre vonni és megbüntetni. Az ügyészség vádirata ellen dr. Vaisz Sándor és dr. Gál Jenő védők kifogást adtak be. A kifogások közül kiemeljük azt a jellemző körülményt, hogy Lindenbaum urnak utólagosan mégis sikerült az átalakítási engedélyt megkapni. Hogy milyen módon és milyen fontos indokok alapján, azt természetesen majd csak a bünyügy tárgyalásánál fogjuk megtudni.

A budapesti büntetőtörvényszék vádtanácsa dr. Czárán István elnöklete alatt a jövő héten foglalkozik a klasszikus pörrel.

HIREK.

Éjjeli posta.

Tüzkatasztrófia egy polgári leányiskolában.

Két uri leány halálra égett.

— Saját tudósítónktól. —

Szivetrázó szerencsétlenség történt ma délelőtt Ó-Budán a Bécsi-ut 42. szám alatt levő ujlaki polgári leányiskolában. A tűz, a mely az utóbbi időben ugy Budapesten, mint a külföldön világraszóló katasztrófiák okozója volt, e tomboló elem okozta itt is a szerencsétlenséget.

Az ujlaki polgári leányiskola igazgatójának ma van a nevenapja. Az iskola már régóta készült e dátum megünneplésére s ugy terveztek a tanítónői karral együtt, hogy előképeket mutatnak be. Különös, hogy megünnepelni és éppen előképekkel kell megünnepelni egy jámbor polgári iskolai igazgató nevenapját! Azonban Ujlakon már így van ez szokásban.

Az idősebb leányok játszottak volna a fűszereket az előképes előadásban. Nagy lelkesedéssel készültek e nevezetes napra s ma korán reggel ott voltak már az iskolában, hogy szépen felöltözzenek s előkészüljenek.

A leánykák egy teremben öltözködtek s vidám csacsogás, nevetgélés között öltözték fel a groteszt-kosztümöket.

A hajukat is bodorították s ehez spiritusz-lángon melegítették a bodorító vasat.

Egyszerre feldől a spiritusz-masina. A láng magásra felecsapott és belekapott a közelben álló Wipek Irma és Weisz Etel leuge ruhájába. A leányok rémült sikoltozással rebentek széjjel, egyik-másik segíteni akart a veszedelembbe jutott társnők baján, de a kicsinyek elvesztették lélekjelenlétüket, segíteni nem tudtak s csak azt érték el, hogy lángot fogott az ő ruhájuk is.

Nem volt a közelben senki, a ki segíteni tudott volna s a szegény Wipek Irma és Weisz Etel ott égett össze az egész iskola szemelattára.

A két leány a fájdalomtól félőrülten sikoltozott. Percek multak el, míg a nary lármára beszaladt a terembe Benceze Julianna, az iskola szolgálja, a ki keserves munka után eloltotta az eleven fáklyákat.

A két leány rémes égési sebekei szenvedett. Benceze Julianna is súlyosan összeégett.

A mentők Wipek Irmát a Margit-kórházba, Weisz Etelt a zsidókórházba vitték.

Mind a két leány haldoklik s lehet, mire e sorok napvilágot látnak, elszállt már ártatlan lelkük. Wipek Irma 15 éves, Weisz Etel 14.

Az ujlaki polgári leányiskola igazgatója, a kinek ünneplése ilyen szörnyű katasztrófát okozott, Gőz József, az ismert pedagógiai író.

Testvérek párba.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A párbaírók történetében csaknem egyedül áll az a párba, a melyet tegnap délután akart vinni két testvér a körúti Arlow-féle vívóteremben. A testvérek vérontását szerencsére megakadályozta az anya gondoskodása, a ki a párba előtt kétségbeesett levelet küldött a rendőrségre, a melyben kérte az ügyeletes tisztviselőt, hogy mindenenarón akadályozza meg a két fiának a párbaját, a melyet délután három óraker akarnak megtartani a körúti Arlow-féle vívóteremben.

A rendőrségnek két detektívje el is ment a párba színhelyére s mikor a testvérek már felöltöztek, illetőleg levetkőztek a páros udalra, közbeleptek és megakadályozták a vérontást.

A párbaírók és annak előzményeiről tudósítónk a következőket írja:

Ozvegy Loith Józsefnak két felnőt

fia volt, foglalkozásra nézve mindketten gépészmérnök. Az egyiket Samunak hívták és nőilen volt, a másikat Endrénének hívták és két év előtt vett nőil egy Tomasehek Helén nevű bécsi hölgyet, a ki azonban meguntta ezt a házasságot és a sógorához, Loith Samuhoz menekült.

Eza dolog roppant bántotta Endrét. Sajnáta a feleségét is, meg az ismerősök suttogását is meghallotta és elhatározta, hogy akárhogy visszaszerzi a feleségét. Mult héten azután a vigszínház előtt meglátta a feleségét, amint karonfogva sétált az öcsésével. Megállította őket és kérdőre vonta az öcsését. Az hevesen válaszolt, mire a férj inzultálta. A dolgot azután mindketten lovagias utra terelték.

Bírói kinevezések. (Éjjeli express tudósítás.) A hivatalos lap mai számú közli a következőket: A király Barthodeinszky Emil ítélőtáblabírói címmel és jelleggel felruházott budapesti törvényszéki bírót a budapesti ítélőtáblához bíróvá; Szerény Béla nagyszécsényi járásbírói albirót a nagyszécsényi és Szővényi Gusztáv zsanányi járásbírói albirót a szepesfalvi járásbíróshoz járásbírákká kinevezte.

Tüntetés az egyetemen. (Éjjeli express tudósítás.) Az egyetem folyosóin ma nagy láрма volt. A fiatalság abeugolta a rektort, a ki néhány ifjusági testületnek megiltotta, hogy a Kossuth-ünnepen résztvegyenek. Nagyobb szabású tüntetésekre is van kilátás.

Az örökség.

(Folytatás.)

A nábob alig birt uralkodni örömeiben. — Csak azt, csak azt az egyet mond meg, csak abban nyugtass meg, hogy a te szereted, a te rokonszenved nem hiabavaló-e. Viszont szerelmet remélhetsz-e?

Ilma elpirult.

— Szótalan maradsz?

— Apuskám édes, szeretem Timót s ő is szeret engem.

A nábob megeskóolta leányát.

— A szivednek nem parancsolhatok, boldogságodnak, még ha nem Timótról, de akárhólról másról lenne szó, nem állanék utjába soha. Hogy a te választásod ilyen szerencsés, azon csak örvendeni tudok. Timót kezében a mi gazdáságunk örvendetes lendületet nyert, ő maga a legnemesebb ember, telve minden jó tulajdonsággal, a mely fölér azzal a vagyonnal, a melyhez a te kezdeddel jut... De intézkedni is akarok gyorsan. Azonnal ide hívatom Timót. Megakarom nyugtatni a szivemet, a tiedet s talán az övét is. Ha minden ugy lehetne, a hogy előbbi nyilatkozatoddal te azt kilátásba helyezted, talán mindkettőtök-nél is én lennék a legboldogabb.

A nábob azonnal Timót után küldött s Ilma gyönyörűséggel várta azt az édes perccet, a mikor mindhármójuk együtt örvendezhetnek azon, hogy a hosszas küzdelmet ilyen boldogság váltotta fel.

(Folyt. következik.)

BEINLAP.

Ma, szombaton, március 19-én, bérlet 142-ik szám „A”

III. Richard király.

Tragédia 5 felvonásban.

Holnap, vasárnap, március 20-án, két előadás, délután 3 óraker bérletszünetben, fél helyárakkal:

ARANYLAFODALOM.

Látványos színmű 8 képbén, dalokkal és tánczzal.

Este fél 8 óraker, bérlet 143-ik szám „B” előszór:

Czigányélet.

Eredeti népszímmű 8 felvonásban, dalokkal és tánczzal.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, Kistemplombazár.

== Megérkeztek a ==

tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai,
== ruhaszövetek ==
és selymekben.

!! ÓRIÁSI VÁLASZTEK !!
Szabott árak!

85 vk. sz.
1904

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3527/4-1904. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Ravics és Társa budapesti bej. cég részére Szabó Bálint debreczeni lakostól 105 kor. — fillér tőke, ennek 1903. évi október hó 25-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 80 kor. 54 fillér perköltség erejéig 1904. évi január hó 3-án bíróság lefoglalt és 3200 koronára becsült 4 1/2 lóerőjű gőzgép és egy cséplő-szekerényből álló ingóságok 1904. évi márczius hó 23-án délután 3 órakor kezdetét veendő és a Debreczeni Közraktárban, — az Első Magyar Gazdasági gépgyár r.-társaság 1810 kor. 20 fillér tőkekövetelése és járulékai, továbbá az Alföldi Takarékpénzár részvénytársaság 700 korona tőke követelés és járulékai kielégítése végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1904. márczius hó 4. én.

Tők Péter,
bírói kiküldött.

A hölgyközönség figyelmébe!

== Ujdonságaink ==

Tavaszi Costüm

|| szövetekben ||

már megérkeztek!

BOSZNAY J. és TÁRSA

divatruházába,
Debreczen, Kossuth-utca, 5. sz.

Több szépfajú rózsák,

jegénye-ákácok, Hárs, Platan, juhar, olaj, Bignonia, szomorurophora, eper, kórisz stb.

Diszbokrok: Fenyők, Tuják, önálló és szegély Boscuszok, oltott laptarózsák, pös-méték. Kapthatók ugy cserepes virágok, virágpalántók, kötészeti díszmunkák, kos-oruk, csokrok, a legjutányosabb árak mellett, a legszebb kivitelben készítettnek

Fehértói István

— kertészeti telepén. —
Szécsényi-utca végén. Posta-kert 11.

Államilag ólomzárolt lucerna és cheremag, eredeti északnémetországi takarmányrapamgvak valamint vetemény- és virágmagvak legjobb minőségben snapiáron kapthatók

Deutsch Albert és Fia

magkereskedésében, Hatvan-utca 9-dik szám.

Értesítés.

A tisztelt közönséget értesítjük, hogy 25 év óta fennálló

ágytoll nagykereskedésünkbe

a kicsinybeni elárúsítást is bevezettük.

Elvállalunk menyasszonyok részére megrendülő ágynemű berendezését a legalsóbb minőségtől a legjobb kivitelig meglepő olcsó árakon.

Továbbá régi használt ágyneműk tisztítását is elvállaljuk.

Pontos kiszolgálásért régi czégünk kezeskedik. A t. uri közönség becses pártfogását tisztelettel kéri

Reich Hermann és Társa

Hatvan-utca 74. szám.

Eladó ingatlanok.

1. Teleki utca 98. számú ház.
2. A sámsoni Budaházy-kertben levő 1 hold 150 négyszögöl szőlő.
3. Homokkerti 729 négyszögöl szőlő.
4. Ondódi (Czuczai) 8 hold, 100 négyszögöl föld.

Értekezhetni:

a Takaré- és Hitelintézetnél,
Csapó-u. 4. sz. a., a hivatalos órák alatt.

Hajdumegyei Népbank

mint szövetkezet.

Értesíti szövetkezete tagjait, hogy kölcsönöket f. hó 15-től kezdődőleg folyósít. Kölcsönbejelentés 11-től 12 óráig.

Hetenkénti kölcsönkamat törlesztés.

Betétkönyvek váltása naponta a hivatalos órák alatt eszközölhető.

Törzsbetét 50 fillér. (25 kr.)

Az igazgatóság.

BRÁZAY FELE SÓSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNALATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLÉKELVE VAN!

Baross-gyógyforrás

a székelyföld legszén-savdusabb ásványvize.

A „Baross-forrás” vizének páratlan jóságát és hasznosságát a kémiai összetételéből eléggé biztosítja, melyet az alantabb jegyzett Dr. urak is, a forrás birtokában levő eredeti levelekkel bizonyítanak. Dr. Purjesz Zsigmond, Dr. Hankó Vilmos, Dr. Hajós Béla, Dr. Solymossy István, Dr. Tibald Miklós, Dr. Mihael Károly, Dr. Stepper Vilmos, Dr. Szabady Ferencz stb.

„BAROSS-FORRÁS” vizének élvezete mindenféle járványos, ragályos betegségek ellen a legmegbízhatóbb védelmi gyógyszer. Meggyógyít számtalan makacs betegségtől, a m.: gyomor-, hólyag- és a légző hurutos bántalmaitól, a gyomor- emésztési zavartól és az ezkből eredő főkéjtől, a húgyveszélyeskedéstől, a húgyveszélyeskedéstől és az azokból eredő vesebetegségektől, továbbá máj- és vesebajoktól, sárgaságtól, általános szervezeti gyengeségektől, vértelenségtől és az ezkből eredő női bajoktól.

Az erdővidéki „BAROSS-FORRÁS” névalatt újabb forgalomba hozott ásványvíz, egyike hazánk legtöbb szabad szénsavat tartalmazó forrás-termékeinek. A víz tiszta, átlátszó, üledék és melékiz nélkül való, igen kellemes és üdítő élvezeti, járványos időben kitűnő étrendi ital. Gyógyhatása a légnyak és tápcsatorna, de különösen a húgyveszélyeskedés idült hurutos bántalmainál érvényesül. A víz töltése, dugaszolása és kiállítása tiszta, czélszerű, kifogástalan.

Köszövért, 1908. ápril hó 10.

Dr. Purjesz Zsigmond, egyetemi tanár.

— 1 literes üveg ára 34 fillér, 1 literes üres üvegeért visszaadatik 8 fillér, — tehát egy liter termésketes Baross-gyógyásványvíz üveg nélkül 26 fillér. Borral vegyítve a legkellemetlenebb íz, avagy szagot is eltávolít és kellemes élvezeti italt nyújt.

Ez idő szerint kaphatók: T. Földgázy János, Tóth Kálmán, Kontek Géza, Mayer Jenő, Váray József, Váray János, Darvas Miksa, Krusz J. Bernát, Deatsch Lajos, Fritsch Károly, Bán Kálmán, Herény Pálné, Kertész Sándor, Rankay György, Rankay Béla és Göczey István urak füzérüzletükben. Azon reményben, hogy már 1 próba üveg vételénél, legnagyobb előismerést fogunk kiérdemelni, — kérve a nagyrészt fogyasztó közönség szives jóindulatját teljes tisztelettel

a székelyföldi BAROSS FORRÁS kezelősege.

